



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 16537/2022
27.04.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ... и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Стојан Војиновић, адвокат из ..., против тужених Града Чачка, кога заступа Градско јавно правобранилаштво, Месне заједнице Трбушани, коју заступа Градско јавно правобранилаштво и ДОО „Татовић“ Чачак, чији је пуномоћник Горан Јелушић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1661/21 од 17.08.2021. године, у седници одржаној 27.04.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1661/21 од 17.08.2021. године у преиначујућем делу одлуке о захтеву за чинидбу и одлуке о трошковима поступка (ставови трећи, четврти и пети изреке).

Образложење

Пресудом Основног суда у Чачку П 286/19 од 22.02.2021. године, ставом првим изреке, тужени су обавезани да о свом трошку изведу радове којима ће се отклонити узроци изливања фекалне канализације у кућу тужилаца у Улици Ставом другим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужилаца, па су тужени солидарно обавезани да тужиоцима на име накнаде материјалне штете на објектима солидарно исплате 143.000,00 динара са законском затезном каматом од 27.02.2017. године до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев у делу којим су тужиоци тражили да се тужени обавежу да им солидарно на име накнаде материјалне штете на објектима исплате преко досуђеног износа, за износ од још 257.000,00 динара. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев којим су тужиоци тражили да се тужени обавежу да им на име материјалне штете на покретним стварима исплате 35.000,00 динара са законском затезном каматом од 04.09.2014. године до исплате. Ставом петим изреке, тужени су солидарно обавезани да тужиоцима солидарно накнаде трошкове поступка од 118.045,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1661/21 од 17.08.2021. године, ставом првим изреке, одбијене су жалбе тужених и потврђена је првостепена пресуда у делу става првог изреке којим су тужени обавезани да о

свом трошку изведу радове којима ће се отклонити узроци изливања фекалне канализације у кући тужиоца у Улици ... и у делу става другог изреке којим су тужени обавезани да солидарно тужиоцу на име накнаде материјалне штете на објектима исплате 143.000,00 динара. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у делу става другог изреке којим је одлучено о законској затезној камати на износ од 143.000,00 динара, тако што су тужени обавезани да тужиоцу на износ од 143.000,00 динара солидарно исплате законску затезну камату од 22.02.2021. године као дана пресуђења, док је одбијен захтев за досуђење законске затезне камате за период од 27.02.2017. године до 22.02.2021. године. Ставом трећим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставовима првом и другом изреке у односу на тужилу, тако што је одбијен тужбени захтев којим је тужилца тражила да се тужени обавезу да о свом трошку изведу радове којима ће се отклонити узроци изливања фекалне канализације у кући тужиоца у Улици ... и да се тужени обавезу да јој на име накнаде материјалне штете на објектима солидарно исплате 143.000,00 динара са законском затезном каматом од 27.02.2017. године до исплате. Ставом четвртим изреке, тужилца је обавезана да туженом ДОО „Татовић“ накнади трошкове парничног поступка од 183.000,00 динара. Ставом петим изреке, тужилца је обавезана да туженима Град Чачак и МЗ Трбушани накнади трошкове парничног поступка од 286.419,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену и то у преиначујућем делу којим је одлучено о чинидби (став трећи изреке, погрешно назначен као став други) и одлуке о трошковима поступка, тужилца је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11... 18/20), па је нашао да ревизија тужилце није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ни у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба овог Закона, па нема ни повреде из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се ревизијом указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је власник објекта у Трбушанима у Улици ..., а тужилца ћерка тужиоца, корисник је наведеног објекта. Тужилац је са туженим МЗ Трбушани 16.12.2008. године закључио Уговор о удруживању средстава грађана у финансирању изградње фекалне канализације у Трбушанима, којим уговором је преузео обавезу да, као удружилац средстава, на име свог учешћа у пројекту исплати 1.100 евра у 24 једнаке месечне рате. Наведену обавезу је у потпуности испунио након чега је тужени МЗ „Трбушани“ дао потврду да је тужилац стекао право да своје домаћинство прикључи на фекалну канализациону мрежу и да прикључак може извршити само преко овлашћеног правног лица које је задужено за извршење прикључка за домаћинства. На основу те потврде тужени ДОО „Татовић“ као извођач радова у новембру 2011. године извршио је прикључење домаћинства тужилаца на главни вод канализационе мреже. Тужиоци су пре него што је уведена фекална

канализација користили септичку јаму и никада раније нису имали проблема са изливањем фекалне канализације и плавлеењем свог домаћинства. У току 2014. године, услед великих падавина, дошло је до изливања воде из шахте, када је поплавлеен објекат тужилаца и којом приликом им је нанета штете (коју у овој парници потражују). Оценом налаза и мишљења вештака грађевинске струке, утврђено је да је технички пријем објекта (главне канализационе мреже) извршен 05.02.2016. године када је надлежна комисија утврдила да је објекат у потпуности изведен у складу са пројектном документацијом, као и да у време када је извршен прикључак домаћинства тужиоца на канализациону мрежу радови нису били изведени у потпуности и објекат није добио употребну дозволу (а разлози за плавлеење и пропуст тужених да предузму одређене мере због чега је дошло до плавлеења домаћинства тужилаца ближе су наведени у чињеничном утврђењу нижестепених одлука). Оценом налаза и мишљења вештака грађевинске струке утврђена је висина материјалне штете у износу од 143.000,00 динара, која се огледа у уништењу подрумских просторија, траве, цвећњака, баште у дворишту, трајном оштећењу и смањењу века трајања објекта.

Полазећи од оваквог чињеничног утврђења, првостепени суд је усвојио тужбени захтев, закључивши да су тужени солидарно одговорни да тужиоцима надокнаде насталу штету у смислу одредбе члана 154. став 1. и 172. став 1. Закона о облигационим односима (ЗОО) јер су својим радњама проузроковали штету тужиоцима а нису доказали да је штета настала без њихове кривице, оценивши да се одговорност тужених Град Чачак и МЗ „Трбушани“ састоји у томе што су дозволили да се изврши прикључеење домаћинства тужилаца без претходних провера техничких могућности и капацитета канализационе мреже, без уградње црпне станице и без претходног обезбеђења да у канализацију не улази кишна канализација од објеката прикључених домаћинстава и са улице. Док се одговорност туженог ДОО „Татовић“ огледа у чињеници да је извршио прикључеење секундарне канализационе мреже тужилаца, а да се претходно није уверио да је то технички могуће урадити. По оцени првостпеног суда нема места примени члана 192. ЗОО јер тужиоци нису допринели настанку штете.

Другостепени суд је оценио да тиме што користи кућу тужиља није активно легитимисана у овој правној ствари, следом чега је одбио њен тужбени захтев. Будући да је тужилац власник куће и да је он са туженим МЗ „Трбушани“ дана 16.12.2008. године закључио уговор о удруживању средстава грађана у финансирању изградње фекалне канализације у Трбушанима, због тога је закључио да је тужилац активно легитимисан да потражује накнаду настале материјалне штете коју је на свом објекту претрпео и отклањање узрока изливања фекалне канализације.

По оцени Врховног касационог суда, правилно је становиште другостпеног суда, који је побијаном одлуком одбио тужилјин захтев због недостатака њене активне легитимације.

Наиме, стварна легитимација у парници представља материјалноправни однос странака према предмету спора, односно према праву за чију је заштиту парница покренута. О постојању стварне легитимације суд води рачуна и по службеној дужности и зависи од материјалног права које се примењује на одређено чињенично стање.

У конкретном случају утврђено је да је тужилац власник наведене куће у Трбушанима коју користи и његова ћерка тужиља ББ и да је он са туженим МЗ Трбушани закључио наведени уговор о финансирању изградње фекалне канализације у Трбушанима. Имајући у виду наведено по оцени Врховног касационог суда правилан је закључак другостепеног суда да тужиља није активно легитимисана за вођење овог парничног поступка, због чега нису основани њени ревизијски наводи којима се напада овај правни закључак.

Осталим ревизијским наводима се безпредметно указује на пропусте тужених у вези изградње предметне канализационе мреже јер је управо из тих разлога побијаном пресудом пружена тражена заштита активно легитимисаном власнику куће – тужиоцу АА.

Правилно је одлучено и о накнади трошкова поступка на основу члана 165. став 2. у вези чланова 153. став 1. и 154. став 2. ЗПП.

На основу изнетог, применом члана 414. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић